

LIDOVÉ NOVINY

PÁTEK 12. KVĚTNA 2023

NEZÁVISLÝ DENÍK ZALOŽENÝ 1893

CENA 24 Kč | XXXVI/109**

Vládní škrty trefí nejvíc firmy a zaměstnance

- **Ozdravný balíček zvýší odvody i živnostníkům**
- **Větší daně čekají firmy a majitele nemovitostí**
- **Balíček má být účinný k lednu 2024**

MIROSLAV PETR

PRAHA V následujících dvou letech úspora přes 147 miliard korun, z toho v příštím roce víc než 94 miliard. Měsíce chystaný vládní balíček na ozdravení chřadnoucích veřejných financí má po týdnech spekulací konkrétní podobu. Ministři přesnější parametry představili při včerejší velké tiskové „show“.

Rozpočtovou propast mezi příjmy a výdaji státu na úrovni deficitu skoro 300 miliard korun mají začít postupně zasypávat zejména škrty ve výdajích státu, ale i zvýšené příjmy, tedy vyšší daňová zátěž. Na nezbytnou sanaci strukturálního deficitu státu tak nejvíc přispějí podniky, podnikatelé, zčásti i zaměstnanci.

U firem hned dvojnásobkem. Přijdou o národní dotace, které sice oproti těm z EU tvoří menší část, ale předpokládáno úsporu státního rozpočtu pro nejbližší dvouleté období i tak vyčíslí-

Pětikoalice včera na tiskové konferenci, na snímku premiér Fiala, odhalila plány, jak pomoci stabilitě veřejných rozpočtů

FOTO MAFRA - PETR TOPIČ

lo ministerstvo financí na 54,4 miliardy korun. Což je největší část celého takzvaného ozdravného balíčku. A kromě toho stát podnikům a podnikatelům zvýší daň z příjmu právnických osob z nynější sazby 19 procent na 21 procent. To má eráru přinést 22 miliard korun, což je druhá nejvyšší položka

balíčku. Vláda ve spolupráci s řadou ekonomů připravila návrh celkem 58 změn v daních, odvodech a dotacích. Včetně snížení tří sazeb DPH na dvě a přesun zboží a služeb mezi nimi, zavedení nemocenského pojištění u zaměstnanců, zvýšení daně z nemovitostí, zrušení nebo úpravy 22 daňo-

vých výjimek a slev a mimo jiné i zvýšení odvodů živnostníků.

„Nevyhnuli jsme se logicky zvýšení některých příjmů rozpočtu, kde jsme ale maximálně zohlednili sociální aspekt, abychom co nejméně zatížili ohrožené skupiny obyvatel,“ uvedl ministr financí Zbyněk Stanjura.

I tak ale hrozí, že náklady ozdravného balíčku v nějaké míře zaplatí ve finále všichni občané Česka. Záleží na tom, zda a případně do jaké míry podniky své vyšší náklady promítnou do finálních cen svých výrobků.

Pokračování na straně 2, více na stranách 3, 4, 10 a 11

SLOUPEK LN

Odvážní stydlíni

MARTIN ZVĚŘINA

Vláda kousla do kyselého jablka škrty a za to si zaslouží úctu. Jako by se ale při své tolikrát zdůrazňované odvaze styděla za to, co vymyslela. Některá opatření jako by se ministrům nechtělo zveřejňovat a dostalo se na ně teprve po konkrétních dotazech novinářů. Třeba zvýšení progresse daně z příjmu fyzických osob či výčet položek přecházejících do vyšších sazeb DPH lezly z ministra financí jako z chlupaté deky.

Není divu, při představování velkolepých koncepcí se leccos ztratí či zanikne v břeskné sebechvále. Třeba znovuzavedení nemocenského pojištění pro zaměstnance, jako by bylo pod rozlišovací schopností ministrů a pro samotné zaměstnance nestálo za zmínku. Vždyť zaměstnanec je ideální daňová domnělá kráva a svůj osud si zaslouží.

Ano, marketing vládní i pětikoalici. Je tedy přirozené, že do popředí tlačí ta libivější opatření. A vláda, která se zaštiťuje sociálním smírem, nemůže nahlas říci, že šetření na úředních může dopadat na ty nejchudší. Už dnes se zpožďují výplaty důchodů i příspěvků na bydlení, natož až se na těch zlých byrokratech uspoří slibované miliardy.

Také se vláda nechce ani trochu chlubit faktem, že nejvíc šanova, v daňovém balíčku i důchodech, vysokopříjmové osoby samostatně výdělečně činné, a nikoli třeba rodiny.

Recept kabinetu

■ Hlavní úspory má zajistit rušení dotací za 54,4 miliardy korun, z toho 45,6 miliardy v příštím roce.

■ Výdaje na provoz státu - 11,2 miliardy korun.

■ Objem platů ve veřejném sektoru - 9,7 miliardy korun.

Výběr dalších položek:

■ zvýšení daně z příjmů právnických osob z 19 % na 21 %

■ znovuzavedení nemocenského pojištění zaměstnanců ve výši 0,6 procenta

■ zvýšení daně z nemovitostí až na dvojnásobek

■ kabinet chce ušetřit také zrušením a snížením některých daňových úlev a výjimek

Do penze později. Peněženka tenčí

Hlavní důvod změn je, že stát už nyní vyplácí na penze víc, než je schopen vybrat na pojištění

LENKA D. JANČAROVÁ

PRAHA Vládní úpravy v důchodech by se měly dotknout zejména dnešních padesátníků a mladších. Nová pravidla k zmírnění „zadlužování“ penzijního systému a posílení jeho udržitelnosti včera představoval ministr práce Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Důchodový věk by se měl nově nastavit podle vývoje doby dožití každý rok lidem, kterým je 50 let. „Průměrná doba pobírání důchodu bude 21,5 roku. Pokud se bude doba dožití měnit, případně se bude měnit tento parametr, pokud ne, bude situace, jaká je dnes,“ řekl Jurečka.

Do penze by se tak mělo odcházet později. Za rok by se věková hranice mohla zvýšit o měsíc či nejvýš o dva. Už nyní se věk posouvá u mužů o dva měsíce ročně a u žen obvykle o čtyři. Jurečka

Novinky v důchodech

- Penze by měla trvat v průměru 21,5 roku
- Zaručený důchod by měl odpovídat 20 procentům průměrné mzdy
- Předčasné penze by se měly krátit víc než dosud

zdůraznil, že o svém termínu nástupu do penze se dozvědí čerství padesátníci nejméně 15 let předem. Naopak vláda zruší současné pravidlo, že každých pět let se bude posuzovat, jestli lidé žijí v důchodu čtvrtinu života.

Navrhovaná účinnost je od ledna 2025, ovšem projeví se až u lidí, kteří půjdou do důchodu

v roce 2031. Zároveň se vláda rozhodla změnit výpočet nových penzí. To by se mělo dotknout lidí nastupujících do důchodu po roce 2026. Každý rok by tak v průměru byly nové penze o 150 až 200 korun nižší. „V průměru za deset let to bude snížení zhruba o dva tisíce korun,“ tvrdí Jurečka. Důchody budou ale nadále růst, za deset let

asi o deset tisíc korun. Vedle toho se navrhuje zavést lepší podmínky pro odchod do důchodu pro lidi, kteří pracují a platí pojištění 45 let. Dnes se za každých 90 dnů předčasnosti důchod snižuje o dva roky dříve jde přibližně o 1420 korun. Nově bude po odpracování 45 let při odchodu do předčasného důchodu toto krácení pouze poloviční, tedy přibližně o 710 korun. Zaručený důchod by měl odpovídat pětina průměrné mzdy.

Hlavním důvodem důchodových změn je, že stát už nyní musí vyplácet na penze víc, než je schopen na pojištění vybrat. Přibývá penzistů a je méně lidí v aktivním věku, kteří mají jejich penze platit. Předkládané změny mají znamenat úsporu v podobě tří procent HDP, mělo by se jednat zhruba o 225 miliard korun.

Pokračování na straně 3

